

Aika 22.03.2024, klo 13:00 - 14:08

Paikka Napapiirin Residuum Oy toimistorakennus, Betonitie 3, Rovaniemi

Käsitellyt asiat

- § 1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä työjärjestyksen hyväksyminen**
- § 2 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 3 Ajankohtaiset asiat**
- § 4 Ilmoitusasiat**
- § 5 Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus**
- § 6 Jätehuoltoviranomaisen päätös jätteenkuljetusjärjestelmästä**

Saapuvilla olleet jäsenet

Kaisu Anttila, puheenjohtaja
Aarne Jänkälä, 1. varapuheenjohtaja
Kari Kangas
Rauno Kelahaara
Tiina Paakki
Heikki Poranen
Sari Vanhatalo

Muut saapuvilla olleet

Airi Mattanen, hallintosihteeri, sihteeri
Janne Alkki, kaupungininsinööri, esittelijä
Maria Granholm, ympäristöasiantuntija

Allekirjoitukset

Kaisu Anttila
Puheenjohtaja

Airi Mattanen
Sihteeri

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Rovaniemen kaupungin asianhallintajärjestelmässä.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

25.03.2024

Kari Kangas

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä Rovaniemen kaupungin verkkosivuilla 2.4.2024 alkaen.

Hallintosihteeri Airi Mattanen

§ 1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä työjärjestyksen hyväksyminen

Ehdotus

Esittelijä: Janne Alkki, kaupungininsinööri

Jätehuoltojaosto toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi ja hyväksyy työjärjestyksen.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja totesi läsnäolijat.

Nimi	Läsnä kokous- huoneessa	Läsnä etä- yhteydellä	Poissa
Kaisu Anttila, pj.	x		
Aarne Jänkälä, vpj.	x		
Kari Kangas, j.	x		
Heikki Poranen, j.	x		
Sari Vanhatalo, j.		x	
Tiina Paakki, j. (Pello)		x	
Rauno Kelahaara, j. (Ranua)	x		
Janne Alkki, kaupungininsinööri, esittelijä	x		
Maria Granholm, ympäristöasiantuntija	x		
Airi Mattanen hallintosihteeri, sihteeri	x		

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Työjärjestys hyväksyttiin yksimielisesti.

§ 2

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Janne Alkki, kaupungininsinööri

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Kari Kangas ja varalle Aarne Jänkälä.

Pöytäkirja on tarkastettava viimeistään 28.03.2024.

Päätös

Jätehuoltojaosto päätti yksimielisesti esittelijän esityksen mukaisesti.

§ 3

Ajankohtaiset asiat

Esittelijän katsaus ajankohtaisista ja valmistelussa olevista asioista:

- Ympäristöasiantuntija Maria Granholm esittäytyminen
- Jätehuoltotyöryhmän uusi kokoonpano
- Jätehuoltojaostolle tulleet kirjeet
- SUP-direktiivi
- Jätteenkuljetusjärjestelmä infotilaisuus pidettiin 13.3.2024

Ehdotus

Esittelijä: Janne Alkki, kaupungininsinööri

Jätehuoltojaosto merkitsee tiedoksi esittelijän katsauksen ajankohtaisista ja valmistelussa olevista asioista.

Päätös

Ympäristöasiantuntija Maria Granholm esittäytyi.

Esittelijä Janne Alkki esitteli jätehuoltotyöryhmän uuden kokoonpanon.

Ympäristöasiantuntija Maria Granholm esitteli jätehuoltojaostolle tulleet kirjeet ja SUP-direktiivin.

Jätteenkuljetusjärjestelmä infotilaisuus pidettiin 13.3.2024

Jätehuoltojaosto päätti yksimielisesti merkitä tiedoksi ajankohtaiset ja valmistelussa olevat asiat.

§ 4

Ilmoitusasiat

Ehdotus

Esittelijä: Janne Alkki, kaupungininsinööri

Jätehuoltojaostolla ei ole ilmoitusasioita.

Päätös

Jätehuoltojaosto päätti yksimielisesti esittelijän esityksen mukaisesti.

§ 5

Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus

Kaupungininsinööri

Muu päätös:

§ 2 Rovaniemen kunnan järjestämän jätteenkeräysalueen bio- ja pakkausjätteen jäteastioiden tyhjennysmaksujen maksuunpanoluettelon hyväksyminen, 10.01.2024

§ 3 Rovaniemen kaupungin ja Ranuan kunnan järjestämän jätteenkeräysalueiden jäteastiatyhjennykset ja yhteiskeräyspisteiden käyttömaksut sekä Ranuan kunnan järjestämän jätteenkeräysalueen bio- ja pakkausjätteen jäteastioiden tyhjennysmaksujen maksuunpanoluettelon hyväksyminen, 12.01.2024

§ 37 Rovaniemen kunnan järjestämän jätteenkeräysalueen bio- ja pakkausjätteen jäteastioiden tyhjennysmaksujen maksuunpanoluettelon hyväksyminen, 01.11.2023

§ 55 Jättemaksutaksaan perustuvan maksuunpanoluettelon hyväksyminen:

Rovaniemen kaupungin ja Ranuan kunnan vapaa-ajan huoneistojen jäteastiatyhjennykset sekä jätehuollon perusmaksu ajalla 1.1.-31.12.2023, 22.12.2023

Ehdotus

Esittelijä: Janne Alkki, kaupungininsinööri

Jätehuoltojaosto merkitsee edellä olevat kaupungininsinöörin viranhaltijapäätökset tiedoksi ja päättää, että jätehuoltojaosto ei käytä otto-oikeutta edellä oleviin päätöksiin. Jätehuoltojaosto toteaa, että päätökset pidetään yleisesti nähtävänä Rovaniemen kaupungin verkkosivuilla.

Päätöksiä koskevia pöytäkirjaotteita voi pyytää Rovaniemen kaupungin kirjaamosta puhelin 016 322 6014 tai sähköpostilla kirjaamo(at)rovaniemi.fi kirjaamon aukioloaikana (ma - pe klo 8.00 - 16.00).

Päätös

Jätehuoltojaosto päätti yksimielisesti esittelijän esityksen mukaisesti.

§ 6

Jätehuoltoviranomaisen päätös jätteenkuljetusjärjestelmästä

ROIDno-2024-1071

Valmistelija / lisätiedot:

Janne Alkki

janne.alkki@rovaniemi.fi

kaupungininsinööri

Oheismateriaali

1 2023-03-22_Loppuraportti_Rovaniemen jätteenkuljetusjärjestelmä.pdf

Kunnan velvollisuus järjestää jätehuolto

Kunnilla on lain säätämä velvollisuus järjestää muun muassa vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asunnossa syntyvän jätteen, mukaan lukien sako- ja umpikaivolietteen, jätehuollon asukkaille. Lisäksi kunnan vastuulle kuuluu tietyin edellytyksin sosiaali- ja terveystalvissa, koulutustoiminnassa sekä julkisessa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätehuollon järjestäminen sekä ne liikehuoneiston yhdyskuntajätteet, jotka kerätään kiinteistöllä yhdessä edellä tarkoitettujen jätteiden kanssa.

Kunnan on huolehdittava, että sen vastuulla olevan jätteen kuljetus järjestetään kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanotto paikasta asianmukaiseen käsittelyyn (kiinteistöittäinen jätteenkuljetus). Jätteenkuljetuksessa on kyse julkisesta välttämättömyyspalvelusta, jonka on toimittava kaikissa oloissa, kaikkina aikoina ja kaikilla alueilla. Jätelain määrittämänä pääsääntönä on kunnan järjestämä ja kilpailuttama jätteenkuljetus (JL 36 §). Jätelakiin on jätetty kuitenkin mahdollisuus valita myös kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus (aiemmin ns. sopimusperusteinen jätteenkuljetus), mikäli jätelain määrittämät edellytykset täyttyvät (JL 37 §).

Nykyinen tilanne

Rovaniemellä on aiempien päätösten nojalla käytössä sekalaisen yhdyskuntajätteen eli sekajätteen jätteenkuljetuksen kaksoisjärjestelmä, jossa rajatuilla haja-asutusalueilla toimii kunnan järjestämä jätteenkuljetus ja muilla alueilla on kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus. Pellossa on käytössä kiinteistön haltijan järjestämä kuljetus koko kunnan alueella. Ranuan kunnan alueella puolestaan on kunnan järjestämä jätteenkuljetus koko kunnan alueella.

Kiinteistönhaltijan järjestämän jätteenkuljetuksen alueilla asiakas voi valita, minkä jätehuoltopalveluja tarjoavan yrityksen kanssa tekee jätehuoltosopimuksen jätteen kuljetuksesta. Kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen alueella jätteenkuljetukset kilpailuttaa Napapiirin Residuum Oy:n ja jätehuoltosopimukset tehdään Residuumin kanssa.

Napapiirin Residuum Oy on Rovaniemen kaupungin sekä Pellon ja Ranuan kuntien omistama jätehuolto-yhtiö, joka palvelee omistajakuntien asukkaita, loma-asujia sekä yrityksiä sekä tuottaa kuntien lakisäätteiset jätehuoltopalvelut. Yhtiö vastaa omistajakuntiansa alueella muun muassa hyötykäyttömateriaalien ja vaarallisten

materiaalien jätehuollon järjestämisestä, hyötykäyttöön kelpaamattomien jätteiden loppusijoittamisesta sekä jätehuollon neuvonnasta ja tiedottamisesta. Residuumilla ei ole omaa kuljetuskalustoa, vaan se hankkii tarvittavat palvelut jätealan yrityksiltä.

Jätelain uudistuksen myötä asumisessa sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän bio- ja pakkausjätteen kerääminen tulivat tietyiltä osin kunnan kilpailutettavaksi ja järjestettäväksi Rovaniemen taajama-alueilla vuoden 2023 heinäkuusta alkaen. Keräyksestä huolehtii Residuum.

Päätöksenteko

Jätteenkuljetusjärjestelmästä tekee päätöksen kunnan jätehuoltoviranomainen, jota tehtävää Rovaniemen, Ranuan ja Pellon alueella hoitaa kuntien tekemän sopimuksen mukaisesti Rovaniemen teknisen lautakunnan jätehuoltojaosto.

Kunnan jätehuoltoviranomaisen tulee tehdä päätös kuljetusjärjestelmästä kuultuaan asianomaisia kuntia sekä kaikkia, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus. Päätöksenteko on viranomaistoimintaa ja jätehuoltoviranomainen ratkaisee asian itsenäisesti. Kuntien, jätelaitoksen ja muiden asianomaisten lausunnot eivät sido jätehuoltoviranomaista, mutta sen tulee päätöstä harkitessaan ottaa lausuntojen lakiperusteiset asiasällöt huomioon.

Jätelain 37 §:n mukaan kunnan on seurattava ja valvottava, että kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kaikki lain edellyttämät edellytykset täyttyy sekä tarvittaessa käsiteltävä jätteenkuljetusta koskeva asia uudelleen.

Huomioitavaa myös on, että kunta voi halutessaan siirtyä kunnan järjestämään kuljetukseen niin päätettäessä, vaikka kaikki jätelain ehdot täytyisivätkin kiinteistön haltijan järjestämissä kuljetuksissa.

Selvitys jätteenkuljetusjärjestelmistä

Edellä mainittujen edellytysten täyttymisen valvomiseksi sekä päätöksenteon tueksi Rovaniemen kaupungin yhdyskuntatekniikan yksikkö on teettänyt *Jätteenkuljetusjärjestelmien arviointi Rovaniemellä ja Pellossa* -selvityksen, jossa arvioitiin ja vertailtiin eri kuljetusjärjestelmien vaikutuksia jätteenkuljetuksiin Rovaniemen sekä Pellon kuntien alueella. Selvityksen tueksi muodostettiin ohjausryhmä, joka osallistui selvitystyön ohjaamiseen. Ohjausryhmässä oli mukana viranomaisia Rovaniemen ja Pellon kunnista sekä Napapiirin Residuum Oy:n edustajia.

Selvityksessä tarkasteltiin, täyttyvätkö jätelain 35 §:n ja 37 §:n mukaiset ehdot Rovaniemen ja Pellon alueilla, kuten laki kiinteistönhaltijan järjestämän jätteenkuljetuksen kohdalla edellyttää. Selvityksen yhtenä lähtökohtana toimi myös Pohjois-Suomen Hallinto-oikeuden päätöksessä (20/0784/2) esiin nostetut aiempien selvitysten puutteet, joita tarkennettiin tässä selvityksessä. Päätöksessä edellytettiin arvioitavan jätelain mukaisten ehtojen täyttymistä aiempaa kattavammin huomioiden eri alueiden ominaispiirteet, kuten keskustaajamat ja niitä ympäröivät maaseutumaiset alueet, kiinteistöjen liittymisaste ja kuljetusjärjestelmän vaikutusta siihen sekä liikennevaikutuksia ja jätehuollon yleistä toimivuutta.

Selvitys rajattiin kunnan vastuulle kuuluviin yhdyskuntajätteen jätteenkuljetuksiin. Sakokaivo- ja umpikaivolietteiden tyhjennykset rajattiin tarkastelun ulkopuolelle.

Selvityksen tulos

Selvityksen perusteella nykyisen kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen ei voida todeta yksiselitteisesti täyttävän kaikkia jätelain 35 ja 37 § mukaisia ehtoja Rovaniemellä ja Pellossa eri alueilla (taajama, kylä, pienkylä, maaseudun harva-asutus). Kattavuuden osalta alueella on sekä vakituisesti asuttuja että vapaa-ajan asuntoja, jotka joko jäävät etäälle nykyisistä kiinteistökohtaisen keräyksen reiteistä tai sijoittuvat palvelujen vaikutuspiiriin, mutta eivät ole liittyneet alueella järjestettyyn jätehuoltoon.

Selvityksen perusteella Rovaniemen ja Pellon alueella on jätehuollon kuljetuspalveluita tarjolla vakituksille asunnoilla, mutta kiinteistöt eivät ole kuitenkaan liittyneet jätehuoltoon. Selvityksessä ei saatu tietoja, miksi palveluiden saatavuuden piirissä olevat kiinteistöt eivät ole liittyneet jätehuoltoon.

Vapaa-ajan asuntojen osalta alueella on kiinteistöjä, joihin selvityksen perusteella olisi saatavilla jätehuoltopalveluita, mutta kiinteistöt eivät ole kuitenkaan liittyneet jätehuoltoon. Lisäksi alueella on kiinteistöjä, joille jätehuollon kuljetuspalveluita ei välttämättä ole tarjolla, ja joita ei ole liitetty kunnan täydentävään keräykseen. Kauempana nykyisistä keräysreiteistä sijaitsevien vapaa-ajan asuntojen osalta ei ole varmuutta, onko palveluja saatavilla kohtuullisin ehdoin.

Kunnan järjestämän kuljetuksen osalta on nähtävissä etuja ja mahdollisuuksia, joita kiinteistön haltijan järjestämällä kuljetuksella on vaikea saavuttaa. Näitä ovat erityisesti:

- Keräys- ja urakka-aluejako suunnitellaan kokonaisuutena kuljetusten kilpailuttamista varten: sekajätteen (polttokelpoisen jätteen) osalta kaikki asiakaskiinteistöt liitetään palveluun joko kiinteistökohtaisen keräyksen asiakkuudella tai yhteiskeräyspisteiden käytön asiakkuudella.
- Syntypaikkalajitteluun perustuvan järjestelmän mitoittaminen, laajentaminen ja käsittelykapasiteetin varaaminen voidaan toteuttaa suunnitelmallisesti.
- Palvelun laatua valvotaan urakkasopimusten puitteissa asiakkaan puolesta ja urakoitsijaa voidaan palkita hyvästä suorituksesta yleisesti käytössä olevilla ns. bonusjärjestelmillä.
- Tehtyjen selvitysten ja vertailujen perusteella kuljetushinnat ovat kunnan kilpailuttamissa kuljetuksissa olleet 20–40 prosenttia edullisemmat kuin kiinteistön haltijan järjestämässä kuljetuksessa.
- Muun muassa asiakaspalvelun keskittäminen, syntypaikkalajittelun kokonaiskehittäminen sekä kannustinmallien ja uusien keräysmenettelyjen pilotointi- ja käyttöönotto mahdollistuvat tai ovat helpommin toteutettavissa. Ns. kaksoiskuljetusjärjestelmässä näiden asioiden edistäminen olisi rajoitetumpaa. Kaksoiskuljetusjärjestelmä muodostuisi polttokelpoisen jätteen jäädessä kiinteistön haltijan järjestämäksi bio- ja pakkausjätteiden siirtyessä uudistetun lain mukaisesti kunnan järjestämiin kuljetuksiin. Myös pelkästään polttokelpoisen jätteen osalta säilyisi kaksoiskuljetusjärjestelmä kiinteistökohtaisen keräyksen ja yhteiskeräyspisteisiin perustuvan keräyksen osalta.
- Jätteenkuljetuksen kasvihuonekaasupäästöt ovat tehtyjen alueellisten selvitysten mukaisesti noin 15–30 % pienempiä kunnan järjestämässä kuljetuksissa verrattuna kiinteistön haltijan järjestämiin kuljetuksiin.

- Kotitalouksien aseman kannalta: palvelun saamisen varmuus, edullisemmat kuljetushinnat, tasapuolisen kohtelun varmistaminen ja jäteneuvonnan sekä asiakaspalvelun keskittyminen.
- Yritysten kannalta: Hyvin toteutettu kilpailutus voi antaa sekä pienille yrityksille mahdollisuuden laajentaa toimintaansa että uusille yrityksille aloittamismahdollisuuden.
- Viranomaistoiminnan kannalta: Osa tarvittavasta seurannasta, valvonnasta ja epäkohtiin puuttumisesta tapahtuu jo jätelaitoksen operatiivisen toiminnan yhteydessä.

Selvityksen käsittely

Jätehuoltojaosto päätti kokouksessaan 16.12.2022 § 28 pyytää selvityksestä lausuntoja kuntalaisilta, Rovaniemen kaupunginhallitukselta ja Pellon kunnanhallitukselta, Rovaniemen ympäristölautakunnalta, Lapin Ely-keskukselta sekä niiltä jätteenkuljetusyrityksiltä, jotka toimittavat tietoja jätteenkuljetuksesta Rovaniemen jätehuoltojaostolle. Lausuntonsa antoivat Napapiirin Residuum Oy, Lapin Lapin ELY-keskus ja Rovaniemen ympäristölautakunta.

Jätehuoltojaosto merkitsi tiedoksi saapuneet lausunnot kokouksessaan 29.9.2023 § 23 ja kävi niiden pohjalta evästyskeskustelun kuljetusjärjestelmäpäätöksen jatkovalmistelua varten. Jätehuoltojaosto päätti, että jaostolle järjestetään infotilaisuus, jossa käsiteltäisiin mahdollisen jätteenkuljetusjärjestelmän muuttamista kunnan järjestämäksi ja miten muutos toteutettaisiin hankinnan ja palvelun tuottamisen näkökulmasta. Infossa tuotaisiin esiin muun muassa hankintamenettelyn eri mahdollisuudet ja aikataulu, urakka-alueiden jako, lukumäärä ja laajuuden määrittely sekä vuoropuhelun järjestäminen jätteenkuljetusyritysten ja Napapiirin Residuum Oy:n kanssa. Info järjestettiin puolen päivän seminaarina 13.3.2024 Napapiirin Residuum Oy:n toimitiloissa.

Kuljetusjärjestelmän muuttaminen

Edellä todetun selvityksen perustella Rovaniemellä ja Pellossa nykyisen kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen alueilla ei kaikkien jätelain 35 ja 37 §:n mukaisten ehtojen voida katsoa täysin täyttyvän lain edellyttämällä tavalla, jonka vuoksi kuljetusjärjestelmän muuttaminen kunnan järjestämäksi koko jätehuoltoviranomaisen toimialueella tulee ottaa käsittelyyn.

Jätelain edellyttämällä tavalla siirtymiselle kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen varattaisiin riittävä siirtymäaika siten, että kunnanjärjestämä jätteenkuljetus alkaisi Rovaniemen kaupungin ja Pellon kunnan alueella syksystä 2027 alkaen. Samalla kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus Rovaniemen kaupungin ja Pellon kunnan alueella päättyisi. Ranualla pysytettäisiin voimassa kunnanjärjestämä jätteenkuljetus.

Kaikkien jätteenkuljetusyritysten edellytykset menestyä kunnan kilpailuttamassa jätteenkuljetuksessa pyrittäisiin mahdollistamaan jakamalla alue sopivan kokoisiin urakka-alueisiin ja tarvittaessa yhdistämään sekajätteen kuljetukset tietyiltä osin jo kunnan vastuulla olevien bio- ja pakkausjätteiden kuljetusten kanssa sekä

mahdollistamalla tarkoituksenmukaiset urakkaehdot ja sopimuskaudet. Usean yrityksen menestymistä kilpailutuksessa voitaisiin mahdollistaa rajaamalla sitä, kuinka monta urakka-aluetta yksi tarjoaja voi saada hoidettavakseen.

Ennen hankintoihin liittyvien yksityiskohtien päättämistä, markkinatietoa kartoitettaisiin järjestämällä vuoden 2026 aikana markkinavuoropuhelutilaisuuksia, joissa yritykset ja muut asianosaiset voisivat kertoa näkemyksensä hankinnan valmistelua varten. Hankinnassa huomioitaisiin yritysten näkemysten ohella myös reittilogistiikan ja keräyskaluston optimointi sekä kuljetuskaluston vähäpäästöisyys.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Alkki, kaupungininsinööri

Jätehuoltojaosto päättää, että se merkitsee tiedoksi asiassa annetun valmistelijan selvityksen ja päättää ennen asian lopullista ratkaisua pyytää lausuntoja kunnanjärjestämään jätteenkuljetukseen siirtymisestä Rovaniemen kaupungilta, Pellon kunnalta sekä Lapin ELY-keskukselta, Lapin Yrittäjät ry:ltä ja Napapiirin Residuum Oy:ltä sekä varata Rovaniemen ja Pellon asukkaille ja alueella toimiville jätehuoltoyrityksille mahdollisuuden lausua mielipiteensä asiasta. Asiasta tiedotetaan jätelain 38 §:n mukaisesti ja lausunnot sekä mielipiteet tulee toimittaa 8.5.2024 mennessä.

Päätös

Jätehuoltojaosto päätti yksimielisesti esittelijän esityksen mukaisesti.

Muutoksenhakukielto

§1, §2, §3, §4, §5, §6

Muutoksenhakukielto

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee Kuntalain 410/2015, 136 §:n mukaan vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.